

دفتر توسعه آموزش (EDO)
طرح دوره (Course Plan)

نام دوره (درس): مدیریت بهداشت محیط در شرایط اضطراری

نام گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

نام مدرس/مدرسان: دکتر عباس شاهسونی/معصومه رحمتی نیا

رشته /مقطع تحصیلی جمعیت هدف: مهندسی بهداشت محیط / کارشناسی ترم ۲

نوع و تعداد واحد: ۱/۵_ تئوری عملی

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۰۴ مکان اجرا: دانشکده بهداشت و ایمنی روز/ساعت کلاس: شنبه/۱۷-۱۵

هدف کلی دوره: آشنایی و کسب مهارت در زمینه اقدامات بهداشتی بخصوص محیط در شرایط اضطراری و نحوه مشارکت پرسنل بهداشت محیط در تیم های بهداشتی و پزشکی در شرایط بحرانی

شرح درس:

آشنایی با حوادث طبیعی، اثرات آنها، مشکلات بهداشتی بخصوص مسائل بهداشت محیطی در شرایط اضطراری و اقدامات لازم در جهت رفع نیازهای بهداشت محیط در این شرایط بسیار مهم است. آشنایی، برنامه ریزی، وضعیت سازمان های مختلف ملی و بین المللی و نقش پرسنل بهداشت محیط در تیم های بهداشتی جهت اقداماتی نظیر گندزدایی، تامین آب، دفع فاضلاب، مبارزه با جوندگان و سایر ناقلین و دفع پسماند، تامین بهداشت مواد غذایی بسیار مهم و حیاتی می باشد. در این درس به این موارد پرداخته خواهد شد.

دفتر توسعه آموزش (EDO)
طرح دوره (Course Plan)

سرفصل های آموزشی دوره		
شماره جلسه	عنوان یا موضوع	مدرس / مدرسین
۱	آشنایی با کلیات بلایا، طبقه بندی، تعریف شرایط اضطراری و سازمان های ملی و بین المللی	عباس شاهسونی معصومه رحمتی نیا
۲	آشنایی با انواع شامل بلایای طبیعی و انسان ساخت، اهمیت و نتایج آن، (زمین لرزه، طوفان ها، سونامی، موج سرمای سخت، سیل، گرد باد، بهمن، رعد و برق، تغییرات شدید درجه حرارت، خشکسالی، آتشفشان، آتش سوزی، جنگ، مهاجرت آوارگان، اپیدمی و....)	***
۳	آشنایی با اقدامات اضطراری برای هر نوع بلایا - اقدامات پیش از وقوع - اقدامات هنگام وقوع - اقدامات پس از وقوع	***
۴	آشنایی با جایگاه بهداشت محیط در شرایط بحران - تعریف بحران، مدیریت بحران در شرایط اضطراری - اسناد بالادستی: قانون مدیریت بحران	***
۵	آشنایی با برنامه ریزی و مدیریت فعالیت های بهداشت محیط (هماهنگی، سازمان دهی، تعداد کارکنان، تجهیزات و لوازم حمل و نقل، مسکن و غذا برای کارکنان امداد، قواعد و مقررات)	***
۶	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: - جستجو، نجات و تخلیه - مراقبت و کمک های اولیه - ارزیابی سریع بهداشتی - شرایط بهداشتی برپایی مکان های اسکان موقت و اردوگاههای چادری	***
۷	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: - تامین آب آشامیدنی سالم، دفع فضولات انسانی و حیوانی - مدیریت پسماند - بهداشت مواد غذایی	***
۸	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: - مدیریت پسماند در مراکز ارائه خدمات بهداشتی و درمانی - مبارزه با بندپایان و جوندگان - مدیریت فاضلاب	***
۹	آشنایی با نحوه ضدعفونی آمبولانس، حمل و نقل و دفن اجساد	***

دفتر توسعه آموزش (EDO)
طرح دوره (Course Plan)

****	آشنایی با آلودگی هوای ناشی از بلای طبیعی و کنترل آن	۱۰
****	آشنایی با اقدامات بهداشتی در شرایط جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی در مناطق جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی آوارگان	۱۱
****	آشنایی با بیماری های شایع بعد از وقوع بلاها و سوانح	۱۲
****	نقش بیمارستان ها در شرایط اضطراری و مشکلات بهداشتی آنها	۱۳
	امتحان پایان ترم	۱۴

دفتر توسعه آموزش (EDO)
طرح دوره (Course Plan)

شیوه (های) تدریس:

- سخنرانی بازخوردی
- پرسش و پاسخ
- پروژه
- ارسال منابع و محتوای لازم

وسایل کمک آموزشی:

- PowerPoint
- White board

شیوه (های) ارزشیابی های دوره:

- حضور فعال در کلاس، پرسش و پاسخ در کلاس- تکالیف - پروژه کلاسی- امتحان میان ترم (۳۰ درصد)
- امتحان پایان ترم (۷۰ درصد)

منابع مورد استفاده (فارسی و انگلیسی):

- ۱- راهنمای بهسازی محیط در بلای طبیعی / دکتر ندیم / مرکز نشر دانشگاهی
- ۲- مدیریت بحران در نواحی شهری / مجید عبداللهی / انتشارات سازمان شهرداری ها
- ۳- بهداشت در بلایا/ الهیار عرب / انتشارات گلبان
- ۴- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری / احمد اصل هاشمی / نشر اختر
- ۵- راهنمای عملیات بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا / دکتر محمدی / مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت
- ۶- راهنمای مدیریت بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا / دکتر محمدی / مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت
- ۷- بهسازی محیط در شرایط اضطراری / دکتر کاظم ندافی / انتشارات نص
- ۸- راهنمای آمادگی بخش بهداشت و درمان در برابر وضعیت های اضطراری و بلایا / وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

9- Wisner, Ben, Adams, John & World Health Organization. (2002). Environmental health in emergencies and disasters : a practical guide / edited by B. Wisner, J. Adams. World Health Organization. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42561>